

Č E S K Á R E P U B L I K A
Č E S K Á Š K O L N Í I N S P E K C E

Oblastní pracoviště

BRNO

Inspekční zpráva

Základní škola, Štítary, okres Znojmo

Štítary 191, 671 02 Šumná

Identifikátor školy: 600 127 320

Termín konání orientační inspekce: 6. červen 2001

Čj.	122402/01 5130
Signatura	ol6bu107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Štítary je neúplnou dvojtřídní školou, ve které je realizována výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Školu zřídila Obec Štítary jako zálohovou organizaci s kapacitou 60 žáků. První třídu navštěvuje 11 žáků prvního a třetího ročníku, druhou třídu 16 žáků druhého a čtvrtého ročníku. Součástí školy je školní družina.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitační činnosti v předmětech český jazyk, matematika a hudební výchova. Úroveň výuky byla sledována v oblasti plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace vyučování a využívání metod a forem výuky, způsobu motivace a hodnocení žáků a vzájemné interakce a komunikace.

Plánování a příprava výuky

Plánování výuky na období jednoho školního roku vycházelo z požadavků učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Probírané učivo bylo v souladu s kvalitně zpracovanými časově tématickými plány pro všechny předměty a ročníky. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu a vytvářelo předpoklady pro návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Týdenní počet vyučovacích hodin ročníků i časová dotace hodin vyučovaných předmětů odpovídaly učebnímu plánu. V průběhu sledovaných vyučovacích hodin se kladně projevila odpovědná bezprostřední příprava pedagogů na výuku. Vzdělávací cíle, které směřovaly především k opakování a procvičování probíraného učiva nebo k rozvíjení a upevňování vědomostí a dovedností, byly pro žáky přiměřené. V plánování individuální práce se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení vyučující respektovali doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Plánování a příprava výuky byla vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhala na vynikající úrovni.

Podmínky výuky

Výchovně vzdělávací činnost sledovaných předmětů ve škole zabezpečovali dva pedagogičtí pracovníci, ředitel školy a učitelka. Jejich odborná a pedagogická způsobilost byla v souladu s příslušnými právními předpisy. Výuka probíhala ve dvou prostorných učebnách s dostatečným funkčním vybavením. Kromě staršího školního nábytku byl v učebnách umístěn i nábytek novější. Chodby školy byly vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a výzdoba učeben byla zaměřena na jednotlivé vyučovací předměty. Žáci s velkým zájmem pečovali o živá zvířata, žijící přímo v učebnách v teráriích. Škola byla vybavena potřebnými základními demonstračními i žákovskými pomůckami a také didaktickou technikou včetně počítačů, avšak kromě cd-přehrávače tato technika ve vyučování použita nebyla. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi a pracovními sešity a při procvičování učiva používali nakopírované pracovní listy a karty nebo folie s úlohami. Vyučující se snažili vytvářet odpovídající podmínky pro dodržování psychohygienických zásad (např. využití kobereců ve třídě pro odpočinkové a skupinové činnosti, účinné větrání, střídání činností). Méně se však zaměřili na správné sezení žáků při psaní. Příjemnou atmosféru při vyučování většinou provázela činorodost, aktivita a dobrá nálada žáků.

Personální podmínky byly vynikající, materiální a psychohygienické podmínky školy byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace výuky, založená na pravidelně se střídající samostatné či společné práci se žáky jednoho ročníku, odpovídala charakteru dvojtřídní školy. Řízení činností žáků ve vyučovacích hodinách učitelé podřídili naplňování zvolených vzdělávacích cílů. Sledovali i čas věnovaný jednotlivým ročníkům, aby svoji pozornost zaměřili rovnoměrně na všechny žáky ve třídě. Někdy došlo k mírnému prodloužení vyučovacích hodin do přestávek. Jednání a chování žáků prokázalo, že jsou na zavedený vyučovací styl zvyklí. Problémy v tomto smyslu měl jeden žák, který se nedávno přistěhoval. Jemu učitelka věnovala vhodnou přiměřenou individuální péči. Organizační pokyny byly pro žáky jasné, srozumitelné a žáci je respektovali. Učitelé využívali především frontální formu vyučování, do které v průběhu hodin někdy zařadili práci ve skupinách. Vzhledem ke zvoleným výchovně vzdělávacím cílům zaměřeným na opakování a procvičení učiva, učitelé volili odpovídající metody práce (především samostatná práce, řízený rozhovor, diskuse při řešení úkolů). V hodinách, ve kterých byly začleněny a často střídány různé formy a metody práce, byli žáci více aktivizováni k samostatné tvůrčí činnosti. Před samostatnou prací žáků učitelé většinou provedli krátké vysvětlení k postupu v řešení. Vzhledem k nízkým počtům žáků se dařilo uplatňovat individuální přístup k žákům a realizovat činnostní pojetí výuky. Ve sledované výuce žáci byli většinou aktivní, prokazovali celkově dobré znalosti a získané poznatky uměli většinou správně aplikovat při řešení zadaných úkolů. Dokázali samostatně pracovat podle pokynů učitelů, zadané úkoly se jim dařilo dobře plnit.

Organizace výuky, použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a vhodnosti na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Jako vstupní motivaci si učitelé zvolili seznamování žáků s cílem hodiny, zopakování významu probíraného učiva, poslech nebo zpěv písně. Zájem o vyučování v průběhu vyučovacích hodin vyvolávalo řešení úkolů spojených s běžným životem dětí, řešení hádanek a křížovek, časté střídání metod, činnosti spojené s manipulací s žákovskými pomůckami a materiály. Velký motivační účinek měla pochvala žáků, učitelova pomoc při řešení problémů, klasifikace výsledku samostatné práce, rozbor zadání úkolu před samostatným řešením nebo využití praktických zkušeností žáků. Zkoušení žáků spojené s klasifikací učitelé neprováděli. Zřetelná a účinná byla práce s chybou a sebekontrola při společné ukázce řešení úkolů, kdy žáci získávali ihned zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Nevýrazné bylo ve většině hodin závěrečné zhodnocení splnění cíle, výkonu a aktivity žáků.

Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve sledované výuce měly velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Žáci akceptovali a respektovali dohodnutá pravidla. Souběžná práce ve dvou různých ročnících vedla žáky k ukázněnému chování a zároveň k tolerantnímu přístupu k práci spolužáků. Vyučující většinou podporovali rozvíjení komunikativních dovedností žáků směrem

k učitelům formou řízeného rozhovoru a diskuse. Dbali přitom na srozumitelné a zřetelné vyjadřování žáků. Zařazováním skupinových aktivit do jinak frontálně vedené výuky, kdy převažovala vedoucí role učitelů, vytvářeli pedagogové příležitosti pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a kooperaci při řešení úkolů. Učitelé svým způsobem verbální i neverbální komunikace vytvářeli základní podmínky pro formování pozitivního vztahu žáků ke vzdělání.

Úroveň komunikace a interakce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá.

Celková úroveň sledované výuky byla velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy měl pro období let 2000 – 2005 zpracovanou koncepci rozvoje Základní školy Štítary. V dokumentu není uvedena analýza současného stavu, ředitel však při jeho tvorbě vycházel z dokonalé znalosti místních poměrů. Koncepční záměry byly formulovány jako rozvíjení vztahů základní školy k partnerům, podílejícím se na výchově žáků nebo zabezpečení provozu školy. Jako priority byly uvedeny vztahy ke zřizovateli, žákům a rodičovské veřejnosti. Stanovené koncepci odpovídal celoroční plán práce pro školní rok 2000/2001, který v úvodu obsahoval analýzu výchovně vzdělávací práce v minulém školním roce. Zahrnoval především složky výchovně vzdělávací činnosti, mimoškolní činnost a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Obsahoval dále rozdělení funkcí pedagogicko organizačních a hospodářské úkoly, týkající se rekonstrukce části školy. Nebyla v něm zohledněna činnost školní družiny, zabezpečení běžného provozu školy po materiální technické stránce a oblast řízení školy. V plánu stanovené úkoly byly jasné a konkrétní, chybělo však určení zodpovědnosti za jejich splnění, popřípadě termín jejich realizace. Koncepce i plán práce byly vytvářeny ve spolupráci se zaměstnanci školy. Všechny záměry koncepce i plánované cíle jsou reálné a dá se předpokládat, že budou splněny. Ve škole probíhalo vyučování podle schváleného učebního plánu čj. 16 847/96 – 2. Jako nepovinný předmět si žáci mohli zvolit výuku náboženství. Jedna žákyně se specifickou vývojovou poruchou učení, zařazená do běžné třídy, se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Zájmovou mimoškolní činností pro žáky školy zajišťuje DDM Šumná organizováním činnosti zájmových kroužků.

Koncepce školy a na ni navazující roční plán vychází z podmínek a potřeb školy. Systém, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Jednoduchá a přehledná organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Pro realizaci vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou po stránce organizační vytvořeny potřebné podmínky. Kompetence, odpovědnost a povinnosti mají jednotliví zaměstnanci stanoveny v pracovním řádu a provozní zaměstnanci také v pracovních náplních. Organizace provozu školy je určena vnitřním řádem školy, se kterým jsou žáci i rodiče seznamováni vždy na začátku školního roku. Řád školy není přesně strukturován podle vyhlášky č. 191/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, ale svým obsahem jí odpovídá. Navíc jsou v něm jasné a výstižně formulována práva žáků. Vyučování se řídí

rozvrhem hodin, který vyhovuje psychohygienickým a didaktickým zásadám. Jako poradní orgán ředitel účinně využívá pedagogickou radu. Obsah jednání bývá zaměřen především na hodnocení prospěchu a chování žáků za uplynulé klasifikační období a řešení aktuálních úkolů ve výuce i v provozu školy. Zápisy z jednání pedagogické rady postrádají závěry s uvedením nejdůležitějších úkolů pro pedagogické pracovníky, jejichž splnění by bylo možné na následujícím jednání pedagogické rady kontrolovat. Přístup k informacím je pracovníkům, žákům i rodičům dostatečně zajištěn. Odpovědně je zabezpečena ochrana osobních dat jak pracovníků, tak i žáků školy. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním oslav Dne dětí, maškarního karnevalu, kulturního vystoupení u vánočního stromu a prostřednictvím účasti na akcích DDM. Dostatek informací o škole podává zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy, která se stala významným prostředkem k sebehodnocení. Výroční zpráva byla projednána s pracovníky školy.

Provoz školy je organizačně velmi dobře zajištěn. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání a informační systém jsou velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků se řediteli školy osvědčilo vzhledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců osobní jednání, při kterém může ihned reagovat na případné připomínky a náměty pracovníků. Svým stylem řízení ředitel usiluje o vytváření odpovídajících podmínek pro uplatnění individuálních schopností a iniciativy pracovníků a jejich participaci na činnosti školy. Operativní řízení je funkční a navazuje na plánování i kontrolu jednotlivých činností. Další vzdělávání pedagogů vychází z aktuální nabídky akcí pořádaných pro učitele a z potřeb školy. Pro poskytování nadtarifních složek má ředitel zpracována pracovníkům známá kritéria jen pro osobní příplatky. Mimořádné odměny navrhuje poskytnout podle aktuálního splnění zadaného úkolu. Poskytování osobních příplatků je příležitostí pro pravidelné hodnocení pracovníků.

Vedení a motivování pracovníků má z hlediska vytvořeného systému, jeho rozsahu a efektivity velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém, stanovený plánem kontrolní činnosti, odpovídá typu malé školy. Je zapracován pro jednotlivé měsíce a pokrývá oblast výchovně vzdělávací činnosti i oblast provozu školy. Kontrola provozních podmínek je prováděna průběžně, její obsah, výsledky, případná opatření jsou zaznamenány v požární knize. Výsledky svého zjištění projednává ředitel ihned s odpovědnými pracovníky. Kvalita a výsledky výchovně vzdělávací práce je zjišťována hospitacemi. Četnost realizovaných hospitací ředitele je menší, vychází z jeho časových možností. Pořizované hospitační záznamy jsou podrobné, obsahují záznam z pohospitačního pohovoru a závěry. Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávacích výsledků žáků celé školy formou zadávání vlastních prověrek ředitel školy neprovádí.

Vnitřní kontrolní systém vychází z podmínek školy a je vytvořen vůči celé její organizační struktuře. Celkově jej lze hodnotit jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení školy je celkově na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Závazné vnitřní směrnice a předpisy vypracované vedením školy
- Koncepce školy a plán práce školy
- Platný učební dokument ZŠ čj. 16 847/96-2
- Výroční zpráva o činnosti školy ve škol. roce 1999-2000
- Časově tématické plány učiva
- Zápisy z hospitací vedení školy
- Vybraný vzorek písemných prací žáků

ZÁVĚR

Ředitel školy pracuje koncepčně a účinně. V oblasti řízení spolupracuje se všemi zaměstnanci a zřizovatelem i s rodiči. To se odráží ve velmi dobré kvalitě řízení i výchovně vzdělávací činnosti.

Ve sledovaných oblastech v rámci orientační inspekce je celkově činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Školní inspektor

Mgr. Vojmír Křupka

Vojmír Křupka v. r.

V Brně dne 15. června 2001

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6.2001

Razítko

Ředitel(ka) školy

Podpis

Mgr. Lubomír Novák

Lubomír Novák v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OÚ – referát školství Znojmo	12. 7.2001	489/01
Zřizovatel: Obec Štítary	12. 7.2001	488/01
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.